

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням Вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 24.06.2026 р. протокол № 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 24.06.2026 р. № 197

Гетяна ШТАЛЬ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D Бізнес, адміністрування та право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Харків, 2026

ПРЕАМБУЛА

Робоча група освітньо-професійної програми «Митний контроль»:

Найденко Олексій Євгенович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій, гарант освітньої програми.

Тищенко Вікторія Федорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій.

Ачкасова Світлана Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій.

Коломієць Ганна Олегівна, здобувач вищої освіти;

Печніков Михайло Андрійович, випускник освітньої програми;

Смердов Віталій Юрійович, директор Палати податкових консультантів.

Розглянуто на засіданні кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій, протокол № 16, від 25.05.2026 року.

Розглянуто вченою радою навчально-наукового інституту міжнародних відносин, протокол № 11 від 22.06.2026 року.

ОП розроблена/оновлена на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, Постанови КМУ № 1392 від 16.12.2022 р.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур акредитації освітньої програми Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 19 (91) від 23 грудня 2025 року.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузі знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Спеціалізація	-
Освітня програма	Митний контроль / Customs control
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та розрахункові строки виконання освітньої програми	Очна (денна) форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці. Заочна форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми НАЗЯВО № 19788 від 20.01.2026, дійсний до 01.07.2031
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій http://www.customs.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Для успішного засвоєння освітньої програми магістра вступники повинні мати вищу освіту першого (бакалаврського) рівня або другого (магістерського) рівня або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі бізнес, адміністрування та право за спеціальністю фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Правила та строки прийому на навчання розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://pk.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку за освітньо-професійною програмою «Митний контроль»
Кваліфікація(-і) професійна(-і)	–
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти Магістр Спеціальність Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма Митний контроль

<p>Мета освітньої програми</p>	<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних ставити та розв'язувати складні завдання і вирішувати практичні проблеми в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, організації митного контролю, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Здобувачі вищої освіти за ОП «Митний контроль» отримують необхідні професійні компетентності та навички щодо здійснення аналітичної, консультативної, фінансової, управлінської, контрольної та адміністративної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, митної політики та митно-тарифного регулювання на макро- і мікрорівнях з використанням сучасних фінансових технологій і інструментів в умовах мінливості та невизначеності ринкового середовища, глобалізаційних змін та євроінтеграційних процесів. .</p>
<p>Фокус та особливості (унікальність) програми</p>	<p>Фокус та особливості (унікальність) програми полягають в її орієнтації на чітке усвідомлення здобувачами вищої освіти місця методів тарифного та нетарифного регулювання в митному контролі, адміністрування митних та податкових платежів, управління митними ризиками. Ключові слова: митний контроль, адміністрування митних та податкових платежів, митні ризики, митні режими, зовнішньоекономічна діяльність.</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, методи та способи митного контролю та адміністрування митних платежів. Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики. Інструментарій та обладнання: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи в сфері фінансів банківської справи, страхування, фондового ринку, митного контролю.</p>
<p>Академічна мобільність</p>	<p>—</p>
<p>Академічні права</p>	<p>Мають право продовжити навчання на третьому освітньонауковому рівні вищої освіти (доктора філософії) та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.</p>

Професійні права	Право професійної діяльності відповідно до отриманої освітньої кваліфікації.
Працевлаштування випускників	Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: 1467 Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів. 1469 Менеджер (управитель) із фінансового посередництва. 1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності. 2411.2 Консультант з податків і зборів. 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань. Консультант із зовнішньоекономічних питань. 2441.2 Аналітик з інвестицій; Аналітик з кредитування; Консультант з економічних питань; Економіст з податків і зборів. 3411 Брокер; Дилер. 3422. Агент з митного оформлення. 3429 Агент податковий. 3441. Інспектор митний. 3442. Ревізор-інспектор податковий. 3449. Інспектор з експорту
Силабуси освітніх компонентів	https://hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mytnyj-kontrol-2026

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

	<p>СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК10. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики проблем та обґрунтування шляхів їх вирішення в сфері митної політики та митно-тарифного регулювання.</p> <p>СК11. Здатність здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою забезпечення комунікацій між контролюючими органами та платниками податків в процесі здійснення контрольних-перевірочних заходів</p> <p>СК12. Здатність застосовувати систему управління ризиками в процесі митного оформлення товарів для оптимізації процедур митного контролю товарів та транспортних засобів</p>
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

ІІІ. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D2 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» ОПІ «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14. Застосовувати методи митно-тарифного адміністрування та контролю для здійснення митного оформлення товарів у ЗЕД.

ПР15. Здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою обліку платників податків та визначення сум митних та податкових платежів в процесі їх декларування

ПР16. Здійснювати управління митними ризиками та володіти методами їх мінімізації для запобігання порушень митних правил в процесі виконання митних формальностей.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ 4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	3	3,3
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	10	11,1
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	62	68,9
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	16,7
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		90	100 %
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		25	27,8 %

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	3	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ВК2	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК2	РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ І ФОНДОВИЙ РИНОК	5	Екзамен
ОК3	МИТНИЙ КОНТРОЛЬ	5	Екзамен
ОК4	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	9	Залік, Екзамен
ОК5	АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ТА ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ	4	Екзамен
ОК6	МИТНІ РИЗИКИ (АНГЛ. МОВ.)	4	Залік
ОК7	ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ	4	Залік

OK8	КУРСОВИЙ ПРОЄКТ: МИТНИЙ КОНТРОЛЬ	1	Курсовий проєкт
OK9	КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	3	Звіт
OK10	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	9	Звіт
OK11	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	Звіт
OK12	КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА	15	Кваліфікаційна робота
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК3	МЕЙДЖОР 1	5	Екзамен
ВК4	МЕЙДЖОР 2	5	Екзамен
ВК5	МЕЙДЖОР 3	5	Екзамен

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану освітньої програми складається з: МАГ-МАЙНОРІВ, що студенти обирають з пулу вибіркового дисциплін університету та МЕЙДЖОРІВ, що обираються з пулу вибіркового дисциплін спеціальності (освітньої програми).

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибіркового навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня магістр (МАЙНОР для магістрів). Сутність МАГ-МАЙНОРІВ полягає у вільному виборі навчальних дисциплін таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів вищої освіти, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування. МАГ-МАЙНОР є обов'язковою складовою освітніх програм

Обсяг дисципліни МАГ-МАЙНОР – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. Загальний обсяг дисциплін маг-майнорів складає 10 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти очної (денної) форми навчання обирають по одній дисципліні в 1 та 2 семестрі на першому році навчання.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають 2 дисципліни на 1 році навчання.

МЕЙДЖОР - дисципліна, що обирається здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти з пулу спеціальності та/або освітньої програми. Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності та/або освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності.

Формою підсумкового контролю є іспит. Загальний обсяг МЕЙДЖОРІВ складає 15 кредитів ЄКТС.

Вибіркові навчальні дисципліни не формують результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти для відповідного рівня, але можуть поглиблювати певні з них та розвивати софтскілс. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають в якості мейджорів 3 дисципліни на 1 році навчання залежно від спеціальності (освітньої програми).

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОПП «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання здобувачем вищої освіти навчального плану у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.</p> <p>До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>ХНЕУ ім. С. Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Регламент перевірки на унікальність академічних текстів здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчально-методичним відділом. Кафедрою міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій затверджуються нормативи унікальності текстів кваліфікаційних робіт.</p> <p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>

	<p>Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота здобувача вищої освіти, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти.</p> <p>Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачі документа про вищу освіту.</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційні роботи допущені до захисту на кафедрі мають бути підписані кваліфікованим електронним підписом здобувача вищої освіти, оприлюднені до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог, визначених законодавством, зокрема положенням про Національний репозитарій академічних текстів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння магістерського ступеня повинен показати уміння чітко і впевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь здобувача вищої освіти повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами, призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та видачу диплома магістра за результатами атестації здобувача вищої освіти оголошується після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.</p>

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

<p>Політика щодо забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості.</p> <p>Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку</p>
--	--

	<p>праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації.</p> <p>Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.</p>
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус- групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни н законодавчої та нормативної бази.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.</p>
<p>Забезпечення якості студенто-центрованого навчання,</p>	<p>Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є</p>

викладання та оцінювання	загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти.</p> <p>Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої- професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p>
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p> <p>Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.</p>
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернетсервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє

на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. Нормативними документами в ХНЕУ ім. С.Кузнеця щодо регламентації є такі документи: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Політика використання штучного інтелекту в освітньому процесі та наукових дослідженнях. Використання ШІ-інструментів у навчанні та дослідженнях дозволене як допоміжний засіб за умови обов'язкового декларування їх застосування та критичної оцінки отриманих результатів. Неприйнятним є видавання ШІ-контенту за власний, використання ШІ під час контрольних заходів без дозволу, а також застосування ШІ для маніпуляцій та фальсифікацій. Кваліфікаційні роботи (дипломні роботи / проекти), підписуються кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задачі проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1.	Зн2	Ум1		
ЗК2.			К1, К2	
ЗК3.		Ум1	К1	
ЗК4.		Ум1		АВ1
ЗК5.		Ум1		АВ1, АВ2
ЗК6.			К1, К2	
ЗК7.			К2	АВ1, АВ2
ЗК8.			К1, К2	
ЗК9		Ум1		АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	Зн1, Зн2			
СК2.	Зн1, Зн2	Ум1		
СК3.		Ум1	К2	АВ1
СК4.	Зн2	Ум1		
СК5.				АВ2, АВ3
СК6.	Зн2	Ум1		
СК7.		Ум1		
СК8.		Ум1		АВ3
СК9.			К1	АВ1
СК10..	Зн2	Ум1		АВ2
СК11.	Зн1, Зн2	Ум1		АВ2
СК12.	Зн2	Ум1		АВ2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																				
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності											
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12
ПР01	OK1 OK8									OK1 OK2 OK9											
ПР02			OK1 OK8							OK10 OK11	OK4 OK7 OK8										
ПР03	OK1 OK8										OK5 OK11		OK9 OK10 OK11 OK12		OK1 OK8						OK5 OK11
ПР04			OK3 OK8 OK12													OK9 OK10		OK9 OK10			
ПР05		OK6 OK12				OK6 OK12		OK6 OK12							OK6 OK12						OK6 OK12
ПР06			OK1 OK8 OK11 OK12			OK3 OK11													OK3 OK8		
ПР07								OK8 OK12				OK4 OK7									
ПР08													OK4 OK7				OK2 OK7 OK11	OK11 OK12			
ПР09						OK2 OK4	OK9 OK10					OK4 OK7		OK9 OK10				OK6 OK12			
ПР10	OK4 OK10 OK12										OK4 OK12				OK1 OK12	OK11 OK12					OK6 OK11
ПР11					OK2 OK4							OK4 OK7 OK8 OK11	OK9 OK10		OK5 OK11						
ПР12					OK11 OK12							OK4 OK11	OK4 OK11								

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																				
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності											
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12
ПР13						OK4 OK8 OK9			OK4 OK10					OK9 OK10							
ПР14				OK9 OK10 OK11 OK12															OK3 OK8		
ПР15				OK3 OK5 OK12																OK3 OK5 OK8	
ПР16		OK6 OK12			OK6 OK9																OK6 OK9

Гарант ОП

підписано

Олексій НАЙДЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Митний контроль»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

SCHOOL OF ECONOMICS

DEPARTMENT OF INTERNATIONAL AND EUROPEAN ECONOMIC STUDIES

Kila, Kozani, 50150 Phone: +302461068145

email : esiskos@uowm.gr

REVIEW

of an external stakeholder

of the Educational and Professional Program "Customs Control" of the second (Master's) level of higher education in specialty D2 "Finance, Banking, Insurance and Stock Market" at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Kozani 11-05-2026

For the past 12 years, Ukraine has been implementing EU legislation norms into its national legislation. One of the areas where these tasks have been successfully accomplished (by the end of 2025, 96% of the planned tasks had been completed) is the customs sphere, within which the norms concerning authorized economic operators and common transit procedures are being introduced. These innovations are intended to enable customs authorities to carry out customs control under simplified procedures, reducing the time required for customs clearance of goods and/or commercial vehicles. Such developments, in turn, decrease the likelihood of customs risks related to smuggling and violations of customs regulations.

Under the conditions of martial law currently in force in Ukraine, customs authorities strive to perform their functions effectively in order to ensure budget revenues. At the same time, moderate reform of customs authorities is taking place within the framework of the National Revenue Strategy, many of whose objectives correlate with the norms of EU customs legislation. This is expected to improve the level of customs control in Ukraine and enhance Ukraine's position in international economic rankings.

The Educational and Professional Program "Customs Control" includes a cycle of general and professional training and enables students to acquire knowledge that will allow them to work both in the financial sector and in the field of customs relations (customs authorities, customs brokers, customs clearance agents, etc.). A key emphasis of the educational program is placed on the opportunity for students to independently choose certain educational components (10 credits of general training and 15 credits of professional training).

Evangelos Siskos (D.Sc. Econ.)

Professor of International, European and Black Sea Economic Relations
Department of International and European Economic Studies
Director of the International Inter-University-Interdepartmental Joint
Master's Program " Oil, Gas and Hydrogen Management and Transportation M.Sc. MOGMAT"
University of Western Macedonia

УНІВЕРСИТЕТ
ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ

ШКОЛА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кіла, Козані, 50150 Телефон: +302461068145

Електронна пошта: esiskos@uowm.gr

ВІДГУК

зовнішнього зацікавленого боку

освітньо-професійної програми «Митний контроль» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Симона Кузнеця

Козані 11.05.2026

Протягом останніх 12 років Україна впроваджує норми законодавства ЄС у своє національне законодавство. Однією зі сфер, де ці завдання були успішно виконані (станом на кінець 2025 року виконано 96% запланованих завдань), є митна сфера, в рамках якої запроваджуються норми щодо уповноважених економічних операторів та процедур спільного транзиту. Ці нововведення покликані надати митним органам можливість здійснювати митний контроль за спрощеними процедурами, скорочуючи час, необхідний для митного оформлення товарів та/або комерційних транспортних засобів. Такі розробки, у свою чергу, зменшують ймовірність митних ризиків, пов'язаних з контрабандою та порушеннями митних правил.

В умовах воєнного стану, що діє в Україні, митні органи прагнуть ефективно виконувати свої функції з метою забезпечення надходжень до бюджету. Водночас відбувається помірне реформування митних органів у рамках Національної стратегії доходів, багато цілей якої корелюють з нормами митного законодавства ЄС. Очікується, що це покращить рівень митного контролю в Україні та покращить позиції України в міжнародних економічних рейтингах

Освітньо-професійна програма «Митний контроль» включає цикл загальної та професійної підготовки та дає студентам змогу здобути знання, які дозволять їм працювати як у фінансовому секторі, так і в галузі митних відносин (митні органи, митні брокери, агенти з митного оформлення тощо). Ключовий акцент освітньої програми робиться на можливості для студентів самостійно обирати певні освітні компоненти (10 кредитів загальної підготовки та 15 кредитів професійної підготовки).

Евангелос Сіскос (д. е.н.)

Професор міжнародних, європейських та чорноморських економічних відносин
Кафедра міжнародних та європейських економічних досліджень,
директор Міжнародної міжуніверситетської спільної магістерської програми
«Управління та транспортування нафти, газу та водню», магістр наук MOGMAT
Університет Західної Македонії

РЕЦЕНЗІЯ
зовнішнього стейкхолдера
на освітньо-професійну програму «Митний контроль»
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
яка реалізується в Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця

Розвиток зовнішньоекономічних відносин контролюються різними органами влади в Україні. Одним із органів, що відповідає за контроль наповнення бюджету митними платежами, є Державна митна служба України, яка може координувати свої дії з іншими органами влади (Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство економіки, сільського господарства та довкілля України, Державна податкова служба України). Тож перед митними органами в умовах воєнного часу постає важлива задача контролю операцій у ЗЕД з позиції стягнення митних платежів до бюджету, з урахуванням його дефіциту в останні роки.

Митний контроль є важливим інструментом контролю та регулювання, який має велике значення у боротьбі з тіньовою економікою. Він здійснює нагляд за товарами та послугами, що перетинають кордони країни, охоплюючи питання торгівлі, податків та виконання законів. Шляхом ретельної перевірки товарів, що переміщуються, митні органи прагнуть підтвердити правильність задекларованих операцій, сплати податків та дотримання торговельних правил. Це допомагає зменшити ухилення від сплати податків, контрабанду та інші протиправні дії, що живлять тіньову економіку.

У процесі митного контролю митні органи здебільшого спрямовують свої контрольні дії на перевірку митної вартості в митній декларації, товаро-транспортних документів, країни походження товарів, коду товарів згідно УКТ ЗЕД. При цьому такий контроль може носити як поточний характер, так і проводиться вже після здійснення спрощеної процедури митного оформлення.

У межах освітньої програми «Митний контроль» здобувачі вищої освіти мають можливість набути вміння та навички за основними напрямками розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також оволодіти знаннями щодо митного контролю, адміністрування митних платежів, управління митними ризиками. Тому така програма в сучасних умовах є актуальною та дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати широкий спектр теоретичних і практичних знань, вмінь та навичок.

Програма передбачає вивчення як циклу обов'язкових освітніх компонент, так і дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати індивідуальну траєкторію навчання завдяки вибірковим освітнім компонентам (маг-майнори, мейджори).

З урахуванням вищезазначеного, вважаємо за доцільне рекомендувати освітню програму ОП Митний контроль для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Рецензент,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та митної справи
Національного університету «Запорізька політехніка»

Андрій КАРПЕНКО
